

NÅR EN NY BY BEGYNDER

ALFABETBYEN

ET URBANT LABORATORIUM I ODENSE, HVOR TRANSFORMATION, LANDSKAB OG HVERDAGSLIV FORMER EN BY, DER IKKE GENTAGER SIG SELV, MEN KONTINUERLIGT UDVIKLER SIG.

Opgaven er at fastlægge strategier for at give området en ny sammenhæng i Odense og for at skabe forandringskapacitet med indbyggede tests og læringsloops for transformation af OUH.

OUH udvikles som et nyt urbant brokvarter og laboratorium for fremtidens by.

Kernen er en bydel, der forener omsorg, trivsel og transformation gennem genbrug af eksisterende strukturer og udvikling af nye urbane landskaber.

Bydelen skal ikke forstås som en færdig model, men som en foranderlig urban ramme, hvor arkitektur, landskab og funktion udvikles i samspil med Odense.

● KRITISK AFSÆT: AT GENTAGE DET NORMALE

Byudvikling i større byer - herunder København som referencepunkt i den nordiske model - har i stigende grad vist en tendens til at reproducere de samme urbane logikker: tæthed, programmeret blanding og internationalt genkendelige bykvarterer.

Ønsket om succes opstår en risiko for, at byen gentager sig selv. Resultatet bliver ofte en "vellykket standardby", hvor variation, risiko og lokal særegenhed udlattes. OUH-projektet tager eksplicit afstand fra denne logik. I stedet for at kopiere den succesfulde by, udvikles OUH som et kritisk urbant modlaboratorium – hvor netop afvigelse, ufuldstændighed og evolutionær forandring er bærende principper.

● ORGANISERING / FORANDRING

Udviklingen organiseres som en **adaptiv governance-model**, hvor offentlige aktører, marked og civilsamfund samarbejder i en løbende udviklingsproces. Modellen bygger på:

- / Kontinuerlig test og tilpasning
- / Tværfaglige advisory-strukturer
- / Kobling mellem vision, investering og implementering

Bydelen udvikles ikke som en færdig masterplan, men som en **løbende kvalificeret urban proces**.

● KERNESÆTNING

OUH transformeres til et bystrategisk Urban Lab for Odense – organiseret som en Alfabetby, struktureret gennem Urban Surgery og bundet sammen af en Green Spine, hvor landskab, bydele og byrum skaber en fleksibel, kritisk og levende by i kontinuerlig forandring – som et alternativ til den gentagne succesfulde bymodel.

● SCOPE / DET STRATEGISKE GREB

Alfabetbyen - systemisk variation og regenerativ udviklingsmodel

OUH struktureres som en **Alfabetby (A-K)**, hvor hvert delområde har sin egen urbane logik, atmosfære og funktion.

Alfabetbyen er baseret på en **regenerativ tilgang**, hvor eksisterende strukturer transformeres og videreudvikles som aktive ressourcer for byliv, natur og trivsel. Den skaber:

- / Lokal variation i en samlet helhed
- / En multifunktionel bystruktur tilpasset forskellige livsformer og livstile
- / Fleksibilitet i udviklingsmønstre og rækkefølge
- / Mulighed for, at delområder udvikles simultant - men i forskellige tempi

Bydelen bliver dermed ikke én fast plan, men et **adaptivt system af sammenhængende bydele**, der kan udvikles over tid i takt med behov, aktører og muligheder.

Transformationen igangsættes dér, hvor behovet og potentialet er størst og uden hvis transformation planen kan mislykkes: i de eksisterende monolitter, som gennem nedskalering, åbning og begrønning omdannes til menneskelige og levende bymiljøer.

● MARKEDSMODEL - KURATERET VARIATION OG TÅLMODIG KAPITAL

Alfabetbyen understøttes af en aktiv markedsmodel, hvor offentlig styring og dialog med flere udviklere sikrer høj arkitektonisk, social og landskabelig variation.

Udviklingen organiseres gennem:

- / Flere udviklere og arkitekter frem for få store aktører
- / Mindre og differentierede byggefelter
- / En kurateret sammensætning af funktioner, ejerformer og typologier

Variation bliver dermed et bevidst resultat af struktur og styring - ikke tilfældighed.

Incitamenter som drivkraft

Værdiskabelsen kobles til kvaliteten af det, der bygges - ikke kun hvor meget.

Udviklere honoreres ud fra deres bidrag til:

- / Grønne strukturer og landskab
- / Biodiversitet og økologiske forbindelser
- / Sociale og fælles funktioner
- / Arkitektonisk kvalitet og innovation

Dette kan omsættes i differentierede vilkår for grundpris, byggeret og udviklingsrækkefølge.

Tålmodig kapital og udvikling over tid

Modellen baseres på tålmodig kapital, hvor værdien opbygges gradvist gennem:

- / Stedets identitet og brug
- / Kvaliteten af byrum og landskab
- / Robusthed og tilpasning over tid

Alfabetet er dermed ikke kun kortsigtet og finansielt, men også socialt, rumligt og strategisk.

Kobling til Alfabetbyen

Markedsmodellen er direkte koblet til Alfabetbyens struktur:

- / Forskellige aktører udvikler forskellige "bogstaver"
- / Udviklingen kan ske parallelt, men i forskellige tempi
- / Midlertidige og permanente funktioner kan samkøbes

Det gør det muligt at starte transformationen dér, hvor kompleksiteten er størst, og samtidig opbygge værdi på tværs af området.

Essens

Alfabetbyen er både en fysisk struktur og en udviklingsmodel - hvor regenerativ transformation, kurateret variation og tålmodig kapital tilsammen skaber en by, der udvikler sig over tid i stedet for at blive færdig på én gang.

● URBAN SURGERY - TRANSFORMATION AF DEN EKSISTERENDE STRUKTUR

Den eksisterende hospitalsmasse herunder især de store monolitter, bearbejdes frem for at blive erstattet.

Tre operationelle greb:

- / Atriumskæringer - dagslys, ophold og nye rum
- / Passager - forbindelser, flow og tilgængelighed
- / Terrassering - ophold, udsigt og taglandskaber

Urban Surgery åbner strukturen og omdanner den til en porøs og menneskelig by.

● GREEN SPINE – EN REGENERATIV RYGRAD FOR BY, KLIMA OG HVERDAGSLIV

Green Spine er områdets centrale grønne ressource og strukturerende element, der samler Alfabetbyen i én sammenhængende helhed. Den fungerer som en regenerativ rygrad, hvor landskab, mobilitet og klimatilpasning integreres i én samlet bystruktur. Den forbinder ikke blot steder, men også funktioner, kredsløb og bevidsthed - og organiserer området som et landskabs- og mobilitetssystem, hvor:

- / Bynatur og biodiversitet styrkes gennem grønne forbindelser
- / Regnvand håndteres lokalt som en synlig ressource
- / Cykel- og gangforbindelser prioriteres
- / Ophold, bevægelse og hverdagsliv integreres i landskabet

En synlig klimainfrastruktur

Klimainsatsen gøres konkret og sanselig. Gennem åbne vandløsing, beplantning og materialevalg bliver klimatilpasning og CO₂-reduktion til oplevede kvaliteter - på både horisontale (landskaber) og vertikale flader (facader og mikroklimaer).

Et lærende klimakvarter

Green Spine gør OUH til et lærende klimakvarter, hvor bæredygtighed kobles til hverdagsliv, brug og teknologi. Beboere og aktører bliver aktive deltagere i forståelsen af byen som et økologisk system.

Kobling til Alfabetbyen

Green Spine forbinder Alfabetbyens delområder og skaber sammenhæng på tværs af forskellighed. Den muliggør udvikling i forskellige tempi og forstærker værdien af både eksisterende og nye byrum.

Essens

Green Spine er ikke blot et grønt træk, men en operativ infrastruktur, hvor biodiversitet, klima og byliv samles - og gør OUH til et synligt, lærende og regenerativt bykvarter.

● LIVSLANDSKABER – BYDELE SOM HVERDAGS-ØKOLOGIER

Alfabetbyen organiseres som livslandskaber, hvor forskellige byrum understøtter forskellige livsformer:

- / Urbane møder og ankomst (A)
- / Daglig by og arbejde (D)
- / Park og overgang mellem by/natur (G)
- / Fællesskaber og deling (C)
- / Læring og midlertidighed (E)
- / Mulighedsrummet (H)
- / Eksperimenterende byformer (I-J)
- / Ro og langsom transformation (K)

Forskellighed bliver her et grundlæggende planlægningsprincip.

OUTCOME / MÅL

Transformationen skal skabe:

- / En ny sammenhængende bydel i Odense
- / Genbrug af eksisterende strukturer som aktiv ressource
- / Nye urbane landskaber baseret på natur, sundhed og trivsel
- / Fleksibel udvikling uden fastlåst sluttform
- / Integration af bolig, arbejde, kultur og uddannelse

OUH bliver et Urban Lab for Odense – en bydel der udvikles gennem test, justering og gradvis transformation.

BYSTRATEGISK INDLEJRING OG SAMMENHÆNG

OUH fungerer som et strategisk bindeled i Odenses samlede byudvikling mellem bymidte, Dalum og de omkringliggende bystrukturer.

Projektet styrker:

- / Sammenhængskraft i byen
- / Grøn og mobil infrastruktur
- / Balancen mellem tæt by og landskab

OUH supplerer Odenses øvrige udviklingsområder ved at tilbyde en særlig position: **En eksperimentel, transformativ og blandet bydel i eksisterende struktur.**

● FORBIND OG LØFT

Med letbaner, mellem Dalum og Bymidten, nye byrum og strategiske knudepunkter kan OUH blive en central del af Odenses fremtidige bystruktur.

Det skaber:

- / Stærkere sammenhæng i byen
- / Nye urbane akser
- / En samlet grøn mobilitetsstruktur

Essens

OUH udvikles til et eco-kvarter - en langsom, grøn og samtidig dynamisk bydel, hvor transformationen bevæger sig fra struktur til liv. Denne udvikling sikres gennem et fælles sæt af retningslinjer, der fungerer som en operativ designmetode og fastholder en helhedsonteret kvalitet på tværs af området.

Principperne er:

- / At koble til konteksten
- / At etablere klare bevægelseslinjer
- / At skabe orientering og læsbarhed
- / At placere centre og mødesteder
- / At definere lokal karakter
- / At forme fælles byrum
- / At tilpasse skala til mennesket
- / At integrere grønne lag i alle niveauer
- / At blande funktioner og livsformer
- / At aktivere stueetager som byens sociale interface

Tilsammen sikrer disse principper, at OUH udvikles som en **sammenhængende, sanselig og robust by**, hvor landskab, byrum og bygninger understøtter et levende hverdagsliv. OUH bliver dermed ikke blot en ny bydel, men **en ny måde at udvikle by på**.

LIVSLANDSKABER

A TRIVSELSBROEN

Det urbane møde

- / Livsform: **midlertidighed, ankomst, bevægelse**
- / Karakter: **klassisk by, kant mod byen**
- / Atmosfære: **aktiv, åben, tilgængelig**

B HVERDAGSBYEN

Det tætte, levende byliv

- / Livsform: **beboere, fællesskab, gøremål**
- / Karakter: **højt punkt i samspil med tæt-lav**
- / Atmosfære: **livlig, tæt, mangfoldig**

C FÆLLESSKABET

At leve sammen

- / Livsform: **bofællesskaber, deling**
- / Karakter: **transformeret struktur**
- / Atmosfære: **tæt, social, levende**

D LIVSLYSET

Byens hverdag

- / Livsform: **personale, daglig rytme**
- / Karakter: **1920'ers struktur**
- / Atmosfære: **robust, genkendelig**

E ERFARINGSHAVEN

Læring og bevægelse

- / Livsform: **studerende, midlertidige ophold**
- / Karakter: **åbne strukturer**
- / Atmosfære: **dynamisk, uformel**

F GENERATIONSKILDEN

Aktivt hverdagsliv

- / Livsform: **motion, flow, mobilitet**
- / Karakter: **åbne forbindelser**
- / Atmosfære: **engergisk, flydende**

G MANGFOLDIGHEDSPARKEN

Byparken - det fælles grønne rum

- / Livsform: **alle**
- / Karakter: **overgang mellem by og landskab**
- / Atmosfære: **åben, rekreativ**

H MULIGHEDSRUM

Det stabile hverdagsliv

- / Livsform: **familier, ansatte**
- / Karakter: **nedskaleret boligstruktur**
- / Atmosfære: **tryk, lokal, rolig**

I TIDSHAVEN

Nye måder at leve på

- / Livsform: **eksperimenterende, fleksibel**
- / Karakter: **nye typologier, fleksible rum**
- / Atmosfære: **innovativ, foranderlig**

J SAMSPILSPADSEN

Det sociale knudepunkt

- / Livsform: **fællesskab, ophold**
- / Karakter: **pladser og samlinger**
- / Atmosfære: **inviterende, aktiv**

K LIVSVEJEN

Et liv med ro og nærhed

- / Livsform: **alle generationer, langsomhed**
- / Karakter: **eksisterende strukturer omformes**
- / Atmosfære: **stille, grøn, omsorgsfuld**

